

Tweelingzielen ... ? even de mythe doorprikken graag!

Joachim Van Haver, [latigo](#), mei 2016

Ik ga iets dom doen. Ik bega bij deze een enorme dwaasheid. Ik ga een artikel schrijven en publiceren over een aspect, zeg maar een bewering, die ik beschouw als onzin, als een vergissing van formaat. Door dit artikel te publiceren op mijn blog breng ik het (opnieuw) onder de aandacht daar waar het net mijn bedoeling is deze vergissing nu eens definitief de wereld uit te helpen. Want misschien heb je nog nooit gehoord van tweelingzielen of tweelingvlammen, met dit artikel kom je net in aanraking met dit verschijnsel daar waar ik juist wil vertellen dat we deze onzin (en sta me toe even dit woord te gebruiken) beter zo snel mogelijk in zijn geheel achterwege laten. Wat bega ik toch een grote dwaasheid, door er over te schrijven breng ik dit thema juist nog meer onder de aandacht.

En toch doe ik het. Waarom dan toch? Op internet is er enorm veel terug te vinden over tweelingzielen, er zijn boeken over geschreven, er wordt zelfs vorming rond gegeven en er zijn coaches die er klanten in begeleiden. Wat er over geschreven wordt klinkt zo aangrijpend mooi, zo logisch en wordt soms zo treffend en herkenbaar ervaren. Toen ik een aantal jaren terug dit thema voor het eerst tegenkwam heb ik de bereidheid getoond dit thema ernstig te nemen en ging van start met een research-tocht met de hulp van een zoekmachine om te begrijpen waar het precies om gaat. En ja, vanzelfsprekend leefde al snel de vraag: zou ook ik mijn tweelingziel mogen ontmoeten en voor welke dag staat dit grote wonder geagendeerd? Immers, ook het gezond boerenverstand heeft zijn functie voor diegenen die het spirituele pad volgen, ik vrees bij deze voor een vergissing van formaat. Eens ik dit had begrepen ging ik op zoek naar een kritische noot om in één artikel enkele kritische zinnen terug te vinden (citaat verder opgenomen) alsook het artikel "Tweelingzielen: een cultuurhistorische mythe, een geromantiseerd verhaal over het vinden van de ware": [deel I](#) – [deel II](#). met een overzicht van de verschillende hypothesen rond tweelingzielen en in het slot de mythe kort wordt ontkracht. Meer dan dat was er niet te vinden. Naar mijn idee is er nood aan nog meer duiding en een kritische, een ontzuisterende blik op dit thema: als het even kan de mythe doorprikken graag!

Tweelingzielen ... wat?

Wat zouden tweelingzielen precies zijn. Eén ziel werd, ergens miljarden jaren geleden, in twee gesplitst. Dit was een heel traumatische ervaring voor deze (twee) ziel(en). Er ontstond vanuit een androgyne ziel een mannelijke en een vrouwelijke ziel. Andere stromingen beweren dat dit niet klopt, tweelingzielen bestaan niet, doch er bestaan wel tweelingvlammen. Het verschil zit er hem in dat er niet één ziel is die werd gesplitst doch dat er telkens twee zielen op exact hetzelfde moment zijn "ontstaan" als het ware uit één vlam. Ook dit proces, een proces van verwijdering van de goddelijke eenheid, was een traumatische ervaring. Deze twee zielen, die deze ervaring op exact hetzelfde moment beleefden, begrijpen elkaar als geen ander. Verder komen de twee voorstellingen eigenlijk op hetzelfde neer, wat de believers van tweeling"vlammen" ook mogen beweren.

Deze twee zielen gingen een eigen weg om vele ervaringen op te doen via diverse levens. Toch zouden ze op een diep niveau met elkaar verbonden gebleven zijn. Op een gegeven ogenblik zullen deze twee zielen elkaar ontmoeten op aarde, meestal via een vrouwelijk en een mannelijk lichaam. Zij herkennen elkaar onmiddellijk, met een eerste oogcontact brengen zij elkaar in een diepe hypnose. De tijd is rijp om opnieuw te versmelten en nu het Aquarius-tijdperk is begonnen ontmoeten meer en meer tweelingzielen elkaar. Die versmelting gebeurt in een aantal fasen. De eerste ontmoeting wordt het begin van een heftige periode vooraleer de versmelting werkelijkheid wordt. Er volgt een periode van aantrekken en afstoten, een periode waarin de polariteiten opnieuw op elkaar worden afgestemd. Bij de fase van het aantrekken en afstoten gebeurt het meermaals dat één van de twee reeds een partner heeft, erkent wel degelijk dat de nieuwe ontmoeting een tweelingzielspartner is, dan toch die ander in eenzaamheid achterlaat door diens huidige relatie alsnog te willen behouden, waarbij de achtergelatene met alle geduld en alle verdriet rustig zou wachten (om maar één van de vele concrete voorbeelden te noemen). Een proces in een paar fasen om te komen tot, jawel, onvoorwaardelijke, goddelijke liefde.

Even wakker worden

Jawel, een sprookje. Liefde -of eerder verliefdheid- vol passie op het eerste gezicht. Overkomt ons allemaal. De ontmoeting van een tweelingziel wordt vooral tussen de leeftijd van 35 en 45 ervaren. Misschien is dit wel een leeftijdsfase waarin veel zoekenden nood hebben aan een nieuwe ontmoeting om verder te groeien, want heus niet iedereen groeit in een relatie in dezelfde richting laat staan in hetzelfde tempo. Er ontstaat op die leeftijd een behoefte om nog eens flink verliefd te worden wat er best mag wezen. En weet, tussen 35 en 45 jaar wordt een intense verliefdheid geheel anders beleefd dan in de tienerjaren en de jaren van prille jong-volwassenheid. Het is dan ook heel belangrijk om een innemende ontmoeting met een ander ten volle te erkennen en waarderen hand in hand met de liefdes- en vriendschapsrelaties die je reeds hebt ontwikkeld. En ja, het mag gerust een signaal zijn dat er een punt is aangebroken om aan een relatie in vrede en dankbaarheid een eind te maken. Maar wat bereiken we er nu mee om die nieuwe ontmoeting (of je het nu ziet als een liefde of een vriendschap) een tweelingziel/vlam te noemen? Laat ons even wakker worden!

Voor we verder gaan wil ik iets bekennen. De zienswijze die ik in dit artikel neerschrijf heb ik reeds langer ontwikkeld en het idee voor dit artikel is meer dan een jaar terug ontstaan. En toch, en toch ben ik een half jaar terug eventjes met open ogen in de val van het tweelingziel-verhaal getrapt. We deden samen een oefening tijdens een workshop, o wat voelden we ons bijzonder prettig bij elkaar, een omhelzing en tweemaal een oogcontact dat wel een volle minuut moet geduurd hebben bracht ons woordeloos in een soort extase, we hebben die dag slechts drie zinnen gewisseld en dat was al meer als voldoende. In de week erna ben ik gaan nadenken over wat ik verder moet met deze ervaring en kwam tot de bevinding dat ik mijn mening grondig diende te herzien (want jawel, die bereidheid heb ik echt wel), ik had wel degelijk mijn tweelingziel ontmoet, een andere verklaring was er even niet te vinden of zo leek het er toch op.

Tot ik een flinke drie weken later wakker werd. Als een donderslag bij heldere hemel zag ik mijn vergissing in, de zoektocht naar die jonge vrouw heb ik per direct stopgezet. Enkele omgevingsvariabelen waaronder een ontmoeting met weer andere mensen op een volgende workshop alsook een spontane visualisatie omtrent de betrokken vrouw hebben daartoe bijgedragen. Want wat was er eigenlijk gaande? Wel, drie-vier weken lang ben ik mijn contact met de aarde verloren. Ik was in die mate aan het zweven dat ik flink gehinderd werd om mijn verantwoordelijkheden in het dagelijkse leven op te nemen, ik kon me zelfs niet meer voorstellen dat ik naar een gegronde staat zou kunnen terugkeren. Ook het volgende wordt verteld in de literatuur over tweelingzielen: eens je deze ontmoet hebt verandert jouw leven onvermijdelijk. Maar ... zou ik daarvoor wel die grote rijkdom aan leef- en leerervaring verzameld in mijn rugzakje, zomaar overboord gooien? Zou ik daarvoor de stevige gronding die ik tot dan had opgebouwd verloren laten gaan om in een blijvende zwevende staat te verkeren met alle gevolgen van dien voor mijn aardse bestaan?

Want dat heb ik nu net geleerd uit deze korte maar heftige periode: tweelingzielen en tweelingvlammen, het is één en al een ongecontroleerd gezweef waarbij we helemaal zijn ontkoppeld van een minimale realiteitszin die we allemaal nodig hebben om in ons lichaam op aarde op een veilige wijze te kunnen leven en samenleven. Waarom ben ik ondanks mijn wijsheid toch in deze val kunnen trappen? Ah ja, wie weet voor het schrijven van dit artikel, en ook ik ben allesbehalve heiliger dan de Paus. Met deze ervaring sta ik recht in mijn schoenen want hoe kan ik over een thema schrijven zonder het zelf beleefd te hebben? Uit deze ervaring ben ik na een herstelperiode sterker gekomen, ik sta nog meer als voorheen met beide voeten op de grond. Toch kan dit niet de enige reden zijn, er is nog iets belangrijks. Wij mensen verlangen er naar "thuis" te komen. In alles wat we om ons heen tegenkomen zoeken we daar naar, de ene keer zijn we ons daar al meer bewust van dan de andere keer. Op het einde van dit artikel kom ik hierop terug, wat ik hier wil zeggen is dat het nu net op dat verlangen naar thuishkomen is waarop het idee rond tweelingzielen inspeelt zonder te beseffen op een dwaalspoor terecht te zijn gekomen.

Een analyse van de vergissing

Rond de vele toelichtingen die er terug te vinden zijn rond tweelingzielen pik ik er een paar uit, een paar elementen die steeds terugkomen om even dieper op in te gaan. In zijn algemeenheid heb ik nergens, maar dan ook nergens gelezen wat nu precies het verschil is tussen de tweelingziel-relatie, een ontmoeting die vooral in deze tijd en slechts zeer uitzonderlijk in de voorbije duizenden jaren voorkomt, tegenover een passionele liefde of een grootse puberale verliefdheid van het eerste uur, alsook de liefde in beeld gebracht door vele romantische films. Er zou een fundamenteel verschil zijn, echter, ik heb nergens iets teruggevonden wat een heldere verklaring voor dit verschil brengt. Die diepe liefde voor een tweelingziel, zou dat niet exact hetzelfde kunnen zijn als die eerste verliefdheid in onze tienerjaren, die onvervangbare jongen of meisje die tot het einde van onze dagen of tot in de eeuwigheid aan onze zijde zal blijven? Jawel, ga toch maar eventjes terug naar die tijd, ook toen had je het gevoel een thuis in die ander gevonden te hebben, ook toen was dit een persoon zonder ook maar enig gebrek waarbij niemand, maar dan ook niemand anders in de buurt zou kunnen komen.

Zoeken wij inderdaad in een ander ons mannelijk of vrouwelijk complement om een compleet wezen te kunnen zijn? Maar wacht eens even ... in dat ene lichaam dat we nu bewonen, of dat nu een vrouwelijk of een mannelijk lichaam is, daar hebben we toch zowel yin als yang? Daar ervaren we toch zowel koude als warmte? Wij hebben toch al in ons éne wezen zowel een mannelijk als een vrouwelijk aspect? C.G. Jung verwoordde het zo mooi als de anima (de vrouwelijke zijde van de mannelijke psyche) en de animus (de mannelijke zijde van de vrouwelijke psyche). Wil het nu net in de spiritueel-hedendaagse wereld zijn dat de aanwezigheid van de anima en animus wordt erkend en uitgewerkt. In ons individuatie-proces komen we vroeg of laat voor de opdracht te staan om zowel het vrouwelijk als het mannelijk aspect binnen "onszelf" tot evenwicht en tot manifestatie te brengen. Er wordt dan ook van uitgegaan dat er in ieder van ons reeds een mannelijk én een vrouwelijk deel aanwezig is, ieder van ons heeft dit bij zichzelf ongetwijfeld al dikwijls ervaren.

Een andere vereniging of versmelting waar we naar op weg zijn via ons individuatie-proces is deze van ons hogere hart (noem het onze hogere ziel, ook de term Devine komt vaak terug) te harmoniseren, te verenigen met het hart dat zich in ons lichaam bevindt. Dan is er ook nog de weg tot vereniging van onze volwassen ziel met ons innerlijke kind. En het is hier, in al deze opgesomde aspecten, dat we oog in oog staan met de grote, de grootste vergissing die het verhaal van de tweelingzielen teweegbrengt: we gaan het "buiten" onszelf zoeken. We gaan datgene buiten onszelf zoeken wat reeds in onszelf aanwezig is. Alleen: we zijn het vergeten. Net door deze aspecten buiten onszelf te zoeken verhinderen we de tocht naar innerlijke vereniging en gaan we onszelf, ons eigen wezen, fundamenteel gaan afwijzen. Hoe kan je een ander liefhebben als je jezelf niet liefhebt, als je niet in staat bent -zelf negeert-jouw eigen duale delen te erkennen en zo te groeien naar een eenheid in "jezelf"? Hoe kan je geven aan een ander als je niet eens begrijpt wie je zelf in wezen bent? Hoe kan je ontvangen van een ander als je niet eens begrijpt wie je zelf in wezen bent?

De hype tweelingzielen raakt uit de lucht omdat men inziet dat het gewoon een tijdelijke intense relatie is, omdat je iets miste bij je huidige of vorige relaties. Je zocht weer eens liefde buiten jezelf! Je wordt nuchter en je ziet in dat "het op één lijn liggen met de ander" met iedereen kan die op jouw frequentie zit.

Annemarie Sips
trainer, coach, spreker

Waar is het idee rond tweelingzielen eigenlijk ontstaan? In de vele artikelen over tweelingzielen vind je daar niets over terug, en als er al iets terug te vinden is, eerder in de kantlijn, wordt er vermeld dat ook Plato hierover schreef. Dat klopt. Plato heeft dit niet zelf bedacht maar wel neergeschreven, meer bepaald in de dialoog "Symposion" gaande over de oorsprong, de aard en het doel van de liefde. In de dialogen werden de gesprekspartners van Socrates en Plato ondervraagd over hun inzicht in morele kwesties. De deelnemende personages kwamen elk met verschillende ideeën voor de dag. Het is Aristophanes die met een verhaal voor de dag kwam dat wel heel treffende gelijkenissen heeft met de mythe van de tweelingzielen. Echter, niet de ziel dan wel een androgyn "fysiek" lichaam zou volgens

hem in tweeën zijn gesplitst. Darwin was in die tijd nog niet geboren laat staan dat zijn evolutietheorie reeds bekend was. Men had er het raden naar hoe de mens is ontstaan, het scheppingsverhaal uit de bijbel was nog niet tot bij de Grieken geraakt. De filosofen zochten naar een antwoord op de vraag hoe de mens is ontstaan. En vergeet niet: filosofen zoeken dan wel naar antwoorden op vragen, nog meer dan dat *stellen* ze vragen.

Aristophanes vertelde dat er eerst sprake was van een androgyn wezen. Het was een bolvormig wezen, een beetje zoals de man in het logo van bol.com, maar dan wel met vier benen, vier armen en aan beide kanten van het hoofd een gezicht (vaag herinner ik me dat ik een dergelijk wezen wel eens heb gezien in een animatiefilm voor kinderen, Walt Disney & Co hebben zich wel vaker geïnspireerd op oude mythen en sagen). Deze wezens werden op een gegeven ogenblik te bedreigend voor de goden, waarop de god Zeus op het idee kwam deze wezens te verzwakken door hen in twee te splijten. De mens zoals die er nu nog steeds uit ziet was een feit, sinds die dag is elke mens op zoek naar zijn/haar wederhelft. In de kantlijn meegeven dat er ook in dat fragment duidelijk naar voor komt dat er in die tijd openheid moet geweest zijn voor de homoseksuele/lesbische relatievorm. Eens Aristophanes zijn verhaal had gedaan ging het gesprek direct over naar een ander onderwerp, er werden geen vragen hieromtrent aan Aristophanes gesteld. Als het ware werd de voorstelling van Aristophanes als gelijkwaardig bestempeld t.o.v. de compleet verschillende ideeën van de andere deelnemers van de dialoog.

Op die wijze werd deze voorstelling dan ook nooit gezien als "het" geheim van de liefde tussen twee mensen. En natuurlijk, een oud idee wat ooit aan de kant werd geschoven mag gerust terug opgerakeld worden voor verdere studie. Iets anders is het om deze gedachte zonder meer als een waarheid, als een zekerheid te beschouwen. Ik voeg dit fragment van de dialoog onderaan toe als bijlage. O ja, Aristophanes zou in deze club van filosofen de grappenmaker zijn geweest. Laten we er van uitgaan dat hij deze voorstelling als ernstig beschouwde, de kans is nu ook niet onbestaande dat het niet meer was dan een grap waarbij hij zijn discipelen, maar ook de hedendaagse believers van de tweelingziel-mythe, heel goed liggen heeft gehad.

Stel je even voor dat tweelingzielen een feit zouden zijn. Waarom toch, waarom is de wereld ontwikkeld tot wat ze nu is? Als ons enige doel erin bestaat om onze wederhelft terug te vinden, waarom dan al het andere? Waarom ontwikkelden we muziek, kunst en cultuur? Waarom ontwikkelden we filosofie en vele spirituele tradities, waarom ontwikkelden we wetenschap en technologie, waarom bieden we jeugdwerking, hobby en ontspanning aan? De keiharde believers van het thema tweelingzielen zijn meer dan creatief genoeg om hieraan een draai te geven zodat we al deze evoluties kunnen kaderen in de ultieme zoektocht naar onze wederhelft, daar maak ik me geen zorgen over. Stel je even voor dat we met z'n allen dit doel hebben bereikt: zijn we dan niet meer met 7 miljard maar met 3,5 miljard perfect gevormde koppeltjes? OK. En dan? Wat moeten we daar dan precies mee?

Misschien is er nog een andere reden waarom dit thema, deze illusie net in onze huidige tijd terug ter hand wordt genomen. Het is nu wel meer dan duidelijk dat de Kerk, zeker in onze West-Europese regio haar beste tijd heeft gehad. We begrijpen dat dit instituut doorheen vele honderden jaren een zeer bepalende stempel heeft gedrukt op onze samenleving en op onze visie op relatie en seksualiteit. De dogma's zijn in scherven uiteengevallen, onze ogen gaan open waardoor deze dogma's, intussen zelfs binnen de kerkgemeenschap in vraag worden gesteld en stapsgewijs opzij worden geschoven. In een verleden mochten we slechts één partner in ons leven hebben. Voorbehoedsmiddelen waren fout en o wee je zou ook maar één keertje met een ander een seksueel contact moeten hebben al was het maar even zoenen in een hoekje. Velen zijn erdoor verstoten en konden op geen enkele maatschappelijke ondersteuning terugvallen, hun enige redding was eventueel te vinden in verborgen liefdadigheid links en rechts. In zo'n maatschappelijke context beste lezer, ja, je doet er zeker goed aan "de" ware te vinden, wees daar maar zeker van!

De scheiding tussen Kerk en Staat is nog niet zo oud, de regels en dogma's zitten diep verankerd in ons maatschappelijk en economisch systeem maar ook in ons individueel, familiaal, sociaal en maatschappelijk collectief bewustzijn en collectief geheugen. De oude dogma's zijn gekend én duidelijk. Nu we deze stapsgewijs opzij aan het schuiven zijn, waarop moeten we ons nu en in de toekomst gaan

baseren? De seksuele expansie van de revolutie mei 1968 en de daarop volgende jaren '70 leerden ons dat het andere uiterste ook geen oplossing is, maar wat dan wel? Met eenzijdige regels vallen we misschien terug in de oude val van de dogma's doch we hebben wél nood aan een kader. En dat kader is er niet, nog niet. Misschien hebben we nog een paar honderd jaar nodig om een nieuw kader te ontwikkelen. In deze fase van experimenteren zullen we nog vele mislukkingen maar ook successen dienen te doorworstelen en dat is niet eenvoudig. Ik zal dan ook in het vervolg van dit artikel even twee zijstraatjes inslaan om even dieper in te gaan op één van deze experimenten. Eerst nog even de tweelingzielen, wat hebben deze hier nu mee van doen?

Al is het een ballonnetje dat ik hier oplaat (een beetje zoals de dialogen bij Plato en Socrates): ik durf zonder meer te beweren dat het fenomeen tweelingzielen wel eens, zij het helemaal-helemaal onbewust, een middel zou kunnen zijn om de (schijnbare) zekerheden die de oude dogma's brachten, terug ter hand te nemen. Ja, ondanks het feit dat er binnen het gegeven tweelingzielen wel degelijk de openheid bestaat om naast het contact met een tweelingziel een vaste en/of seksuele relatie te hebben met een ander. De 'ware' liefde is zonder enige twijfel makkelijk en duidelijk, je kan er helemaal op terugvallen: dat kennen we, dat zit in ons individueel en collectief geheugen geprogrammeerd, is makkelijk uit te leggen, voor jezelf te begrijpen en te plaatsen. Wat moeten we, nu we die oude dogma's gaan loslaten ... hoe *doen* we dat eigenlijk? We hebben zowel individueel -hoe onderbewust het ook mag zijn- als collectief, nog enorm veel pijn en verwonding te genezen die ontstaan is als gevolg van deze dogma's die we generatie op generatie hebben opgestapeld tot een niet te overziene verstrikking. Dit kan ons enorm beangstigen, waardoor er ook vanuit de moderne spirituele en new-age invalshoek diverse mensen zijn die met een ander kleedje bepaalde aspecten (maar zeker niet allemaal!) van die oude dogma's ter hand willen nemen als een zekerheid, als een houvast voor zichzelf én om hun maatschappelijke en economische overlevingskans helemaal veilig te stellen. Dit durf ik volmondig te beweren. Mag ik jou uitnodigen om deze bewering *tenminste* als een nadenkertje mee te nemen?

Een passionele verliefdheid die we verwarren met of beschouwen als de ware liefde voor eeuwig, een grote vergissing over de dualiteit van vooral het vrouwelijke en mannelijke aspect dat we buiten i.p.v. in onszelf gaan zoeken en misschien ook een teruggrijpen naar die duidelijke dogma's van vroeger maar dan in een ander kleedje met een ander verhaal. De grote vergissing is ontsluitend, of toch bijna. Een ommetje langsheen enkele andere relatievormen voor ik mijn verhaal helemaal afrond.

De wereld van de polyamorie

Meer en meer zijn we gaan inzien dat één partner niet al jouw verwachtingen, tot in het kleinste detail kan beantwoorden. Er zullen altijd een aantal aspecten overblijven die we niet bij een vaste partner terugvinden dan wel bij andere mannen of vrouwen. De wereld van de polyamorie trekt dit gegeven helemaal open, door de mogelijkheid te bieden een relatie te vormen met meer dan één partner. Hierbij zijn de partners op de hoogte van het feit dat je er buiten deze relatie nog één of meerdere relaties op nahoudt. In die zin is er geen sprake van vreemdgaan omwille van de openheid en zichtbaarheid. De emotie van jaloezie wordt overbodig en wordt vervangen door het geven van alle ruimte aan je partner om ook op een andere plek voor zijn/haar verlangens invulling te vinden.

Het uitgangspunt van een polyamorische relatie is eigenlijk heel mooi. Het vastgeroeste idee van de ware liefde wordt moeiteloos ontkracht om ruimte te maken voor de erkenning dat de perfectie in de ander een illusie van formaat is. Hebben we de oplossing nu gevonden? Misschien. Laat ons toch even nader onderzoeken hoe het er aan de andere kant van de balans aan toe gaat.

De polyamorische gedachte is zeer jong. De verhalen over polyamorische relaties waarover reeds geschreven wordt of waarover korte reportages zijn gemaakt, hebben betrekking op relaties die slechts enkele jaren oud zijn. Hoe verloopt zo'n levensstijl op lange termijn? Daar bestaat alsnog geen duidelijkheid over. Maar goed, dit hoort bij het experiment. Uit de eerste mislukkingen zal deze polyamorische wereld waardevolle lessen kunnen trekken om aan volgende generaties mee te geven. Er zijn in zekere zin twee stromingen te onderscheiden. De ene stroming heeft vooral aandacht aan het

relationele aspect waarbij de focus ligt op het liefdevol samen tijd doorbrengen en dingen beleven. Bij een andere stroming ligt de focus *eigenlijk* op de seksuele beleving.

Zo ontstaat er al snel een verband met de vrije liefde zoals we die in de heftige jaren '70 hebben gekend. Deze levensstijl van vrije liefde (lees: vrije seks), heeft niet lang kunnen overleven, barstte uit z'n voegen en viel als een pudding in elkaar. Er was geen basis, geen kader om op terug te vallen, men was het noorden helemaal verloren. Deze ervaring ligt nog vers in ons collectief geheugen. In de wereld van de polyamorie dreigt men hier en daar toch wel te vervallen in de richting van de tijd van toen, laat ons, laat hén daar eerlijk in zijn! Er zijn al verhalen terug te vinden waarbij partners uit een polyamorische relatie zich verlaten en gebruikt, behandeld voelen als een tweederangspartner. Er is nog een lange weg te gaan eer de emotie jaloezie werkelijk niet meer zal voorkomen binnen deze relatievorm.

En wat als er kinderen bij betrokken zijn? Hoe bieden we kinderen van ouders die deze levensstijl hebben aangenomen, een veilige basis om te groeien en te ontwikkelen, hoe geven we hen een eigen plek waar ze recht op hebben? Hoe maken we het mogelijk op elk moment voor hen klaar te staan? Er zijn er wel een aantal onder hen die reeds een antwoord op deze vraag hebben gevonden, doch het kan nog veel beter. Een vraag om ernstig nemen en niet zomaar op een zijspoor plaatsen! Al mag in praktijk blijken dat veel kinderen ook van hun kant polyamorie wel degelijk goed aanvoelen en de meerwaarde kunnen vatten. Aan de volwassenen om op hun beurt snel te zien en in te grijpen wanneer een kind uit zo'n relatiestructuur de weg verliest.

Echter, het dient gezegd dat ons samenlevings- en economisch model op geen enkele wijze een basis, een kader biedt aan andere relatievormen dan deze van de vaste relatie. Gescheiden ouders en alleenstaanden, maar ook diegenen die voor een andere relatievorm kiezen zoals de polyamorische, hebben het niet makkelijk om hun weg te vinden, om ruimte te vinden binnen ons samenlevingsmodel zoals het er nu uitziet. Kerk en Staat mogen dan wel gescheiden zijn, ons samenlevingsmodel is nog steeds gebaseerd op een oude samenlevingsvorm (op een paar kruimel-achtige wijzigingen na). Stelselmatig zullen wij ons maatschappelijk en economisch model in die zin moeten gaan bijsturen om andere dan de traditionele relatievorm de ruimte te geven. Hoog tijd om de muizenstapjes in die richting te vervangen door een paar stevige, grote stappen voorwaarts.

Neen, dit is geen pleidooi om naast de gedachte van de tweelingzielen ook het polyamorisch model aan de kant te schuiven. Het polyamorisch gedachtegoed leert ons immers een belangrijke les. Een zeer belangrijke les. Een les die we zouden moeten integreren in elke relatievorm die er reeds bestaat en die zich nog zal ontwikkelen:

Liefde is GEEN Bezit !

Deze stelling werd al meermaals uitgesproken door meerdere mensen. Hoe logisch het ook moge klinken, een ander paar mouwen is het om dit werkelijk te respecteren. Een relatie, een vriendschap vanuit de gedachte van het tweelingziel-verwantschap, kan bijna niet anders dan ontaarden in een realiteit van bezit. En dat bezit dat geeft geen ruimte, dat neemt alleen maar ruimte weg.

Vandaag is ontrouw een misdaad. Mensen worden kwaad, huilen.
In de communes in die tijd (jaren '70 red) vond men dat partners geen eigendom zijn.
Het zijn twee verschillende manieren om de zaken te bekijken.
Het is gevaarlijk om je aan één van beide vast te klampen.

Thomas Vinterberg, regisseur

Even gluren bij een andere cultuur: de Mosou

OK, er zijn andere relatievormen en ook deze verdienen hun plek. Echter, via verschillende wegen werd de boodschap van tweelingzielen/vlammen verkregen via channeling (boodschappen uit de kosmos

verkregen via bewuste meditatie). Op die wijze kan je toch moeilijk iets inbrengen tegen tweelingzielrelaties? Prima. Weet één ding: boodschappen verkregen via channeling passen zich aan aan de taal en cultuur van diegene die de boodschap ontvangt (ik zal hier in een volgend artikel dieper op ingaan). Onze West-Europese cultuur is dan ook een cultuur van een zoektocht naar de ware liefde. Zullen we eens een andere, oude cultuur bezoeken?

In het Himalayagebergte tussen China en Tibet leeft de Mosou-gemeenschap. Door de onbereikbaarheid heeft deze cultuur heel lang haar samenlevingsmodel ongehinderd kunnen behouden. In de jaren '70 werd er een toegangsweg aangelegd waardoor toerisme ontstond en deze samenlevingsvorm kenbaar werd gemaakt aan de wereld. Aan het hoofd van een Mosou-familie staat een vrouw. Eens een meisje geslachtsrijp is vindt er een initiatie plaats waarna dit meisje als een vrouw wordt aanzien. Zij krijgt een eigen kamer en blijft ook als volwassene in deze familie wonen en zal er misschien kinderen krijgen. Deze vrouw kan in alle vrijheid een man uitnodigen (uit een andere familie) om met haar de nacht door te brengen. Wanneer de vrouw geen behoefte aan contact heeft, kan zij bij het aankloppen van de man de deur gesloten houden waarna de man waardig bij z'n eigen familie in diens eigen vertrek gaat overnachten, of eventueel bij een andere vrouw waarmee hij als het ware een relatie heeft, gaan aankloppen. De vrouw, maar eigenlijk ook de man, kiezen er zelf voor of zij met één persoon al dan niet met meerdere personen een relatie onderhouden. De kinderen die uit zo'n relatie ontstaan leven bij en worden onderhouden door de familie van de moeder, door de grootmoeder, de tantes, maar ook door de broers van de moeder die eveneens deel uitmaken van de familie. De kinderen hebben de vrijheid hun vader op te zoeken bij de andere familie.

Deze cultuur is erin geslaagd om relatie en seksualiteit volledig te scheiden van ieders individuele economische situatie. Of je nu man of vrouw bent, een relatie, een seksuele band, een scheiding of meer eerbiedig verwoordt het beëindigen van een relatie, kinderen, het aangaan van een nieuwe relatie, ... het heeft geen enkele invloed op jouw plek in die samenleving én op jouw economische en financiële situatie. Een relatie aangaan met iemand, in welke vorm dan ook, draait nooit uit op een economische en financiële afhankelijkheid. Beste beleidsmakers, beste machtige personen, beste middenveldorganisaties maar ook jij beste lezer, een kader creëren voor de vele nieuwe relatievormen die hun intrede aan het doen zijn, het kan! Het kan wel degelijk!

Waar is deze Mosou-cultuur ontstaan? Deze cultuur zou wel eens een overblijfsel kunnen zijn van een oude matriarchale samenleving. Er zijn aanwijzingen dat er tot enkele duizenden jaren terug vele matriarchale samenlevingen waren. Oeps ... niet goed opgelet in de geschiedenisles? Mja ... Bij de opgang van de patriarchale samenleving zouden de mannen er netjes voor gezorgd hebben dat de kennis over de oude matriarchale samenleving werd geschrapt uit de geschriften. Zullen we onze samenleving terug ombouwen tot een matriarchale samenleving? Misschien. Er moet een reden geweest zijn waarom een matriarchale samenleving ooit een patriarchale werd, ook de matriarchale samenleving had haar gebreken en valkuilen. Door een gebrek aan geschriften is het niet zo duidelijk waar het probleem zich bevond, doch weet dat ook vrouwen scherp en dominant uit de hoek kunnen komen. Eén ding is zeker: we kunnen bijzonder veel leren van de oude matriarchale culturen, hoe weinig we er ook concreet van weten. Hoe we dit concreet kunnen invullen is niet aan mij maar aan de hele samenleving. Eén ding vind ik wel heel belangrijk, een persoonlijke opinie doch één waar ik heel veel waarde aan hecht. Sinds de 21e eeuw beschikken we over meer als voldoende mogelijkheden om aan deze voorwaarde te voldoen. Het betreft een voorwaarde waaraan onvoldoende/niet in de oude matriarchale en onvoldoende/niet in de hedendaagse patriarchale samenleving wordt voldaan:

Elk kind, zonder enige uitzondering, heeft het recht te weten wie zijn/haar biologische vader is. Elke vader, zonder enige uitzondering, heeft de plicht zich kenbaar te maken aan zijn biologisch kind indien dit kind dit uitdrukkelijk wenst.

Niet alleen omtrent zijn naam, gezondheid, leeftijd en uiterlijk. Eveneens omtrent zijn familie, achtergrond, verleden en persoonlijkheid. Elk kind, zonder enige uitzondering, mag vragen stellen aan zijn/haar biologische vader.

Ik zou er heel voorzichtig mee zijn om de Mosou-cultuur en de polyamorie over één kam te scheren. Ook al zijn er opvallende raakpunten, het zijn en blijven twee verschillende dingen. Jammer genoeg wordt er vanuit het westen met een polyamorische bril of met een bril van de westerse vrije liefde gekeken naar de Mosou-cultuur, ja, soms zelfs met een bril vanuit het gegeven prostitutie. Vanuit dit westerse gezichtsveld komen sommigen ter plaatse deze cultuur bekluren en becommentariëren. Laat ons het toerisme in die richting achterwege laten en deze samenleving in haar waarde verder laten bestaan, we hebben reeds voldoende nota kunnen nemen van de waardevolle inzichten uit deze rijke cultuur.

Recent DNA-onderzoek zou hebben aangetoond dat er samenlevingen geweest zijn waarbij vrouwen van meerdere mannen kinderen hebben gedragen, waaruit werd afgeleid dat er samenlevingen zijn geweest met een relatiepatroon die enigszins vergelijkbaar moet geweest zijn met de Mosou-cultuur of de polyamorie. Onze zoektocht naar en ons experimenteren met andere relatievormen komt dus wel degelijk ergens vandaan en komt niet zomaar uit de lucht gevallen. Voor elke vorm van relatie en seksualiteit die zich in deze moderne tijd links en rechts aan het ontwikkelen is, is er wel een band te vinden met een cultuur uit een ver verleden. Zo zijn er culturen geweest waar er geen onderscheid werd gemaakt tussen homo- en heteroseksualiteit. Een intieme of seksuele uitwisseling tussen twee mensen gaat steeds gepaard met een uitwisseling van de mannelijke en vrouwelijke energie in beide personen. Nogmaals: iedereen, man of vrouw, heeft beide energieën reeds in zich.

De single, de vrijgezel

Hij is zo zielig zo alleen
z'n eten haalt ie uit de muur
De eenzaamheid die drijft 'm voort
dat is vaak wat men van 'm denkt

Uit de song "Vrijgezel" van Benny Neyman/Robert-Frank Jacobi

Dat is vaak wat men van hen, van de single denkt. Dat is ook vaak wat singles van zichzelf denken. Dat klopt ... als je dat ook *werkelijk* van jezelf denkt. Een alleenstaande, een single, die is alleen, helemaal alleen. "Ah, wat jammer. Je komt wel snel terug iemand tegen hoor. En heb je jou al ingeschreven op een dating-site? Ik kan er jou ééntje aanraden hoor, ik ken iemand die er succes mee had". Daar moet toch iets aan veranderen denk je misschien zelf ook, zo snel als kan maar een lief vinden want ... ik ben zo één van die mensen die niet zonder een lief kan. Geen partner hebben, hoe leg je dat precies uit ... help, je doet het in je broek van schaamte. De songs over singles/vrijgezellen kan je dan ook op één hand tellen. Dan maar wat songs over de grote liefde beluisteren om toch een beetje achtergrondmuziek te hebben? Er zijn wel wat treffende nummers over liefdesverdriet te vinden, die wiegen je wel in slaap.

Laat ons wel wezen, alleenstaand zijn is geen makkelijke kwestie. We leven in een samenleving gericht op *koppeltjes*. Koppeltjes als één geheel ... onze samenleving lijkt wel te bestaan uit een verzameling van vele afzonderlijke tweelingzielen (al dan niet met kinderen)? - hé, dat is gek. Je krijgt nooit een gratis ticket voor een concert of evenement, je krijgt "twee" gratis tickets. Dat wordt even rondbellen niet alleen om te zien wie beschikbaar en bereid is jou te vergezellen, het moet wel iemand zijn die *alleen* met jou wilt meegaan want je hebt tickets voor *twee* en niet voor *drie* personen.

Voor de ene wegen dergelijke situaties het zwaarst, voor de ander is het eerder de financieel-economische context die het zwaarste doorweegt. Voor de alleenstaande zonder kinderen mag het op dat vlak een stuk evidenter wezen t.o.v. de alleenstaande die ook de zorg voor kinderen draagt, de basiskost die hebben we allemaal te dragen: een woning (liever koop doch voor alleenstaanden wordt het dikwijls huur), voeding, meubilair, kookmateriaal, één of enkele vervoersmiddelen, een computer en

internetverbinding en als het mag ook een muziekinstallatie en een mooi schilderij aan de muur. Je zal het toch met één inkomen moeten doen. De kortingformules zijn er voor de grote gezinnen en de studerende jeugd (gebaseerd op een vervlogen tijd waarin de huisvrouw geen inkomen binnenbracht). De alleenstaande valt daar helemaal buiten. De basiszorg én ontplooiingskansen voor kinderen en jongeren staan bij mij zeer, zeer hoog op de prioriteitenlijst, laat dit duidelijk zijn. Wie bereid is deze economische realiteit vanuit de feitelijke brede maatschappelijke context te bekijken merkt al gauw op dat de balans ver te zoeken is. Opnieuw richt ik me tot de beleidsmakers, machtige personen, middenveldorganisaties maar ook tot jou beste lezer: een kader creëren voor de vele nieuwe relatievormen, het kan! Het kan wel degelijk! Relatievorm ... ? Jawel. Singles/vrijgezellen nemen een heel belangrijke plek in binnen de nieuwe relatievormen in volle ontwikkeling.

Het is allemaal reeds in onszelf aanwezig heb ik al een paar keer aangehaald. De kracht, de power van het leven, die zit gewoon in *jezelf*. Wel, nu je dan toch de handen vrij hebben voor jezelf, laat ons dat wat in jezelf aanwezig is, eventjes, of een beetje langer, van naderbij bekijken? Wat houdt die kracht tegen? Dat "zelf" van jou, wat weet je daar nu van en wat niet? Wat kom je hier precies doen op ons aardbolleke, ben je nog steeds bezig met datgene waarmee je werkelijk bezig wilt zijn of ben je de mist in gegaan? Een opleiding om te groeien tot een geheel andere job-invulling: waarom een ander wel, waarom jij niet? Wat vind je mooi en wat wil je nog ontdekken, welke wegwijzer naar een onbekend gebied maakt je nieuwsgierig?

Single zijn biedt kansen. Single zijn geeft ruimte en brengt licht. Tenminste, trek dan wel de gordijnen open en laat de wind doorheen een open raam de vrijheid aan je openbaren.

Wat was dat nu allemaal met die vorige relatie(s), waar zitten de gelijkenissen en waar de verschillen tussen de moeilijkheden maar ook de mooie kanten in voorgaande relaties? In welke val ben je getrapt, ben je later nog eens getrapt en ga je ... nog wel eens trappen? Wat zoek je eigenlijk in een partner? Nee komaan, eerlijk, zoek je werkelijk 'dat' in een partner of eigenlijk ... iets helemaal anders? Wat verwachtten die vorige partners eigenlijk van jou, kon je dat invullen, wil je dat wel invullen voor een ander? Waarom kwamen ze dat nu net aan jou vragen, waarom had elke partner dezelfde verwachting naar jou toe, weliswaar in een andere vorm, maar wel steeds iets wat ze nu net *niet* aan jou moesten vragen? Moeilijke vragen. Bijzonder moeilijke vragen. Boeiende vragen. Belangrijke vragen. Zeer belangrijke vragen.

Er is op dit moment nog niks voor singles buiten dating.
Het enige wat je vindt is: "we gaan je helpen om niet meer single te zijn"

Er is een absolute nood dat singles niet uit obsessie of frustratie iemand tegenkomen met wie het misschien ook dan nog eens misgaat. Dat ze eerst de kracht uit zichzelf halen.

Sigal Rabinovitz, [Sling](#)

Zijn singles dan niet eenzaam? Jawel. Niet iedere single is eenzaam doch heel wat singles voelen zich wel degelijk eenzaam. Heel wat behoeften (ook basisbehoeften) krijgen zij niet zo makkelijk ingevuld (en dan gaat het niet alleen om intimiteit en seksualiteit). Sommigen onder hen vinden hiervoor een oplossing, bij anderen is het een grote verzuchting geworden. Echter, diegenen die wel in een relatie zitten, zijn zij dan niet eenzaam en worden hun behoeften dan wél bevredigd? In deze tijd is het toch wel geweten dat iemand zich ook in gezelschap eenzaam kan voelen. In heel veel relaties voelt één van de twee of beide partners zich eenzaam, en zijn er behoeften die geen invulling krijgen. Het enige verschil is dat de single zich hier veel sneller van bewust is, de confrontatie hierin is veel directer.

Het is net deze confrontatie die kansen biedt. Kansen om een antwoord op jouw vragen te vinden, vragen zoals ik eerder een paar voorbeelden heb opgesomd (vragen die ook veel breder gaan dan het relatie-aspect). Hoe akelig dit proces ook mag lijken, als je dit proces au serieux neemt, zal er stelselmatig ruimte ontstaan, zal er meer en meer licht zichtbaar worden, waardoor je zal inzien welke mensen er nu werkelijk op dezelfde frequentie zitten als jijzelf. Hoe meer je jouw eigen frequentie gaat ontdekken en begrijpen, hoe meer kans dat je ook mensen zal ontmoeten die zich ook op eenzelfde

frequentie bevinden.

Wie de eenzaamheid niet kent kan niet echt liefhebben

Johan Verminnen, zanger en liedschrijver

Hoe moeilijk het soms was, hoe vaak ik het ook anders heb gewild, ik ben enorm dankbaar voor de vele jaren dat ik single ben geweest. Ik weet niet of ik anders de ruimte had gevonden mezelf beter te begrijpen (en ik ben daar bijzonder ver in gegaan). Ik weet niet of ik in een relatie wel de ruimte had gevonden om mijn eigen weg in te slaan. Nooit had ik kunnen bereiken wat ik nu heb bereikt, daar bestaat geen enkele twijfel over.

Tijdens het schrijven over singles werd ik geboeid door het gebruik van de termen single, vrijgezel en alleenstaande. Als alleenstaande ben je alleen, dat is duidelijk maar de focus ligt hier wel op "alleen". Single is een vertaling van dat woord alleen, in onze Nederlandse taal klinkt het wel best wel sexy waardoor het woord single soms een andere betekenis krijgt, een betekenis met een knipoog naar het woord vrijgezel. Een vrijgezel mag dan wel alleen zijn, hij of zij is wel vrij. Vrij om te beleven en te genieten, maar ook vrij om met zichzelf de confrontatie aan te gaan. Een single, een vrijgezel, krijgt de kans zichzelf een enorm cadeau te doen. Trek de gordijnen open en haal de borstel er eens heel stevig door!

Werkelijk thuiskomen

De mythe rond tweelingzielen zou nooit kunnen bestaan mocht er geen diep verlangen naar thuiskomen bij ons allen bestaan. Wat bedoelen we met dat thuiskomen? We zoeken naar de warmte en veiligheid die we ooit in de baarmoeder hebben gekend, wordt er in heel wat literatuur en theorieën verkondigd. Met thuiskomen bedoelen we een veilige en warme plek, een plek die we herkennen omdat we er ooit zijn geweest, ook al is er geen bewuste herinnering meer aan deze plek. Dit thuiskomen benoemen we soms als liefde. En die liefde, die verwachten we van een ander, die zoeken we in een ander.

Dat is wel bijzonder: als we in onze basis die warmte en veiligheid écht hebben mogen ontvangen tot in de meest goddelijke kern van ons bestaan, wel, dan dragen we die warmte en veiligheid steeds met ons mee, die kan niemand ons nog afpakken. Als dit proces is geslaagd dan kunnen we op reis in volle vrijheid. Dit is waar we allemaal naar op zoek zijn. Dit is waar we allemaal, zonder enige uitzondering, recht op hebben en dit is ook iets wat we allemaal eens zullen bereiken.

En toch geraken we al zoekend juist verder van huis. We gaan die liefde overal zoeken behalve daar waar we ze kunnen vinden: in onszelf. Je kijkt elkaar diep in de ogen en je weet het zeker: dit is mijn thuis, wij horen voor eeuwig bij elkaar, er is niemand, maar dan ook niemand anders die de liefde voor mij bestemd ooit beter zal kunnen invullen dan die vrouw of man die nu voor me staat. Het zijn plots al die *andere* relaties die botsen op pijn, onbegrip en onbenullige ruzies. En toch staan ze op een dag voor de deur, je kan niet anders dan erkennen dat wat je eerst zag eigenlijk niet meer was dan een luchtspiegeling, een fata morgana. De believers van tweelingzielen slagen er moeiteloos in om deze pijn alsnog in de mythe te bricoleren en zijn daar bijzonder creatief in. De vergissing erkennen blijkt echt geen makkelijke zaak te zijn.

Die fata morgana is er niet voor niets. Veelal ontmoeten we iemand die voor eventjes inderdaad die warmte van toen een stukje kan weerspiegelen. Echter, die ander zal ook al snel de pijn die in je zit weerspiegelen. Om echt te begrijpen dat de liefde in onszelf zit, zullen we die pijn moeten genezen, jawel, schoon schip maken, om die liefde te kunnen zien, begrijpen en waarderen. Niet alleen partners vertellen ons iets over onze eigen pijn, ook vrienden doen dat, ook collega's doen dat, ook passanten, de administratief beampte, de ijsjesverkoper en niet in het minst je kinderen doen dat. Kortom, iedereen waar je ooit mee te maken krijgt doet dat. Ik ben hier dieper op ingegaan in mijn artikel "[Emotionele blokkades verwerken en loslaten](#)". Elke relatie, van de vaste relatie over de polyamorische relatie tot het

single zijn, de vele relatievormen die in dit artikel niet vernoemd werden, bieden ons een kans om onze diepste pijnen te herkennen, erkennen en begrijpen.

We kunnen ervoor kiezen om te blijven geloven in die luchtspiegeling, de meest hardnekkige methode hiervoor bestaat erin om ons met handboeien aan onze partner of zelfs aan die fata morgana vast te ketenen en liefst het sleuteltje te vernietigen. Hoe doen we dat beter door een relatie een tweelingzielrelatie te noemen? Tweelingzielen, tweelingvlammen, het moet de grootste vergissing, de grootste miskleun zijn van de stroming van de spirituele (new-age) vorming, literatuur en healing. Het is een prachtig instrument geworden om zonder het goed en wel te beseffen de meerwaarde die deze stroming ons komt brengen juist te gaan onderdrukken en ontkennen. Want het is net deze stroming die heel wat mogelijkheden in zich heeft om net de liefde in onszelf te gaan begrijpen en het verband hiervan met het grotere geheel te ontdekken.

Ik heb geen tantra aan bod gebracht. Ik sta eigenlijk minder positief tegenover tantra. De tantra die zich in het westen heeft verspreid ging via Osho, overal waar Tantra is kom je Osho tegen. In de activiteiten waarbij ik heb deelgenomen aan tantra heb ik niet altijd even prettige ervaringen tegenkomen (ook daar kan zich een fata morgana vormen) en ik meen dat Osho een aantal stevige vergissingen heeft begaan. Dat is op zich geen probleem want dat doen we allemaal, echter, het word je niet overal in dank afgenomen wanneer je je minder positief tot negatief opstelt tegenover Osho. De kern, de bron van tantra moet beschermd achtergebleven zijn in een aantal verborgen bergachtige streken in het Oosten. Ik heb slechts één boek gevonden, over de Boeddhistische tantra, die een andere tantra dan deze van Osho en diens volgelingen beschrijft. Ik ga hier verder niet op ingaan maar heb dit even nodig om het volgende toe te lichten. De allereerste keer dat ik met tantra in aanraking kwam vertelde een begeleider, een wijze man, iets heel moois over tantra (iets waarvan ik helaas opmerk dat het binnen de westerse tantra niet wordt waargemaakt/begrepen). Deze wijze woorden wil ik hier met je delen:

Tantra is met elkaar versmelten om nadien allebei onmiddellijk terug in je eigen kracht, volledig in je eigen veld te komen.

Pas wanneer je de liefde in jezelf hebt weten te ontdekken, pas wanneer je hebt leren omgaan met vrijheid maar ook met verantwoordelijkheid (!), pas dan zal je écht iemand in liefde kunnen ontmoeten. Misschien bestaat de kunst erin om in een relatie vrijgezel te kunnen zijn. Een stukje weg om samen te bewandelen. Een stukje weg waar jullie de mogelijkheid hebben elkaar te voeden, op te tillen naar iets groter. Tot als blijkt dat je elkaar echt alles hebt kunnen geven wat je elkaar te bieden hebt. In vrede, liefde en -heel belangrijk- dankbaarheid, neem je afscheid om elk een eigen weg te bewandelen waar je misschien opnieuw iemand ontmoet. Dit samenzijn kan enkele jaren duren, dit kan evengoed zijn tot één van beide de dood ingaat. Heb alleen de moed, heb de kracht om bij elkaar te blijven tot je echt zowat alles aan elkaar hebt gegeven wat jullie elkaar werkelijk te bieden hebben!

Aan de voet van de Italiaanse Alpen in de provincie Turijn is er in de jaren '70 een spirituele gemeenschap opgericht, Damanhur. Een groepje visionairen gingen er van uit dat individuen meesters van hun eigen lot zijn en bouwden een samenleving gebaseerd op optimisme. Deze gemeenschap bestaat nog altijd en is na een moeilijke periode begin jaren '90 nog steeds springlevend. Er zijn wereldwijd enkele centra te vinden, de gemeenschap in Turijn zou zo'n duizend leden tellen en volgens internationaal onderzoek één van de meest succesvolle gemeenschappen zijn. In Damanhur is er een bijzondere huwelijksvorm. Je treed er in het huwelijk voor één jaar. Er wordt van je verwacht dat je jouw engagement voor de ander uitschrijft in een tekst en deze tekst voordraagt op de huwelijksceremonie. Na een jaar beslis je samen of je nog een jaar verder met elkaar wilt. Is dat zo, dan vindt er opnieuw een huwelijksceremonie plaats op dezelfde wijze. Evengoed kan je na een jaar beslissen om elk je eigen weg te gaan. Er zijn koppels in Damanhur die al 26 jaar achtereenvolgens met elkaar zijn gehuwd. Ook heb ik weet van een groep mensen in Vlaanderen die een huwelijksritueel hebben ontwikkeld waarbij je een huwelijksbelofte uitspreekt voor de periode "tot de liefde leeft".

Misschien stel je jou nu de vraag: mag je vreemdgaan in zo'n relatie, in een relatie waar je beide vrijgezel bent binnen je relatie, in een huwelijk zoals bv. in Damanhur? Al is dit niet het onderwerp van

dit artikel, in de marge kwam het wel eens aan de orde waardoor ik kort even het volgende meegeef. De vraag wordt niet of je al dan niet “mag” vreemdgaan. Het komt er op aan uw *verantwoordelijkheid* te nemen eens je met het verlangen zit vreemd te gaan, eens je voor die mogelijkheid of keuze staat, eens je het hebt gedaan, evengoed wanneer je (al dan niet als vrijgezel) iemand die in een relatie zit uitnodigt tot vreemdgaan, ook wanneer je geconfronteerd werd met het vreemdgaan van je partner. Verantwoordelijkheid hierin nemen kan heel wat betekenen waarbij er één parallel is: je bent open en eerlijk en je vertelt het de ander.

De relatie van de toekomst, een relatievorm waarvoor we nog wel een paar honderd jaar nodig hebben om voluit te ontwikkelen en verspreiden, zou dat er een kunnen zijn waarbij we binnen een relatie vrijgezel zijn? We zijn niet eeuwig verbonden met iemand, we *treffen* het met iemand. Een relatie waarbij we de liefde in onszelf erkennen en waarderen, om van daaruit, en dan ook enkel van daaruit iets aan een ander te geven.

Laat er ruimte zijn in jullie samenzijn en laat de wind van de hemel tussen jullie dansen.

Heb elkaar lief, maar maak geen band van liefde,
laat het een bewegende zee zijn tussen de oevers van jullie zielen.

Khalil Gibran

Een samenzijn van schoonheid, liefde, warmte, veiligheid, vrijheid en goddelijkheid. Met één iemand, met meer dan één, met een hele gemeenschap. Sorry lezer, er valt geen uitgebreide toelichting te geven over deze relatievorm van de toekomst: eenvoud, helderheid en stilte nemen het over van de chaos en onduidelijkheid. Ik kan je enkel uitnodigen er heen te varen mee met je eigen stroom op je zelfgebouwde vlot. Laat het een bewegende zee zijn tussen de oevers van jullie zielen.

Ik hou van mij – [youtube](#) – [songtekst](#)

Boekentips: “Verslaafd aan liefde” van Jan Geurtz en “Relaties, een straf of een zegen” van Hans Stolp

PLATO

DEEL VI

ALKIBIADES, SYMPOSION

IN DE VERTALING VAN HANS WARREN
EN MARIO MOLEGRAAF

1997
UITGEVERIJ BERT BAKKER
AMSTERDAM

komen, Aristofanes?' zei de ander. 'Wees liever voorzichtig en bedenk dat je verantwoordelijk bent voor wat je zegt. Maar wie weet komt 't me beter uit je te laten ontsnappen.'

'Nou, Eryximachos,' zei Aristofanes, 'ik ben inderdaad van plan het op een andere manier dan jij en Pausanias aan te pakken. Want volgens mij beseffen de mensen absoluut niet hoe machtig Eros is. Zouden ze dat wél beseffen, dan hadden ze de grootste tempels en altaren voor hem gebouwd, en droegen ze de grootste offers aan hem op. Van dat alles is nu in het geheel geen sprake, hoewel hij het 't meest van alle goden verdient. Want niemand van hen houdt zoveel van de mensen als hij: hij steunt de mensen en geneest kwalen die het grootste geluk van het mensdom nu in de weg staan. Ik zal proberen jullie deze macht uit te leggen, jullie kunnen er anderen dan weer over leren.'

Maar eerst moet ik jullie vertellen over de menselijke natuur en de ontwikkeling daarvan. Want onze natuur was vroeger niet hetzelfde als nu, maar anders. Om te beginnen waren er bij de mensen drie geslachten. Niet twee zoals nu, mannelijk en vrouwelijk. Er was ook een derde geslacht, waarin de genoemde twee samengingen. Het bestaat niet meer, maar de term is nog niet verdwenen. Want de *androgyni* onderscheidde zich destijds niet alleen in naam, maar was daadwerkelijk uit beide, uit het mannelijke (*andros*) en het vrouwelijke (*gynaikos*) samengesteld. Nu is het alleen nog maar een scheldwoord.

Bovendien was ieder mens helemaal rond, met rug en zijden in een cirkel. Hij had vier handen, net zo veel benen, op een ronde hals zaten twee volkomen gelijke gezichten. Maar die twee in tegengestelde richting kijkende gezichten deelden één hoofd. Hij had vier oren, twee schaamdelen en verder kun je zo alles zelf wel aanvullen. Hij liep ook rechtop, net als nu, in de richting die hij verkoos. En wanneer hij hard begon te rennen, kon hij zich met de acht ledematen van destijds afzetten en snel in de rondte draaien, net zoals acrobaten met geheel gestrekte benen salto's kunnen maken.

Waarom bestonden er drie geslachten en waarom waren ze zó?

B Het mannelijk geslacht stamde oorspronkelijk van de zon af, het vrouwelijk geslacht van de aarde, het geslacht dat met beide andere te maken heeft van de maan. De maan heeft toch ook met beide andere te maken? De mensen waren zelf, net als hun manier van voortbewegen, rond—zoals afstammelingen van zon, aarde en maan betaamt.

Nu waren deze mensen vreselijk sterk en zelfbewust. Hun ambities waren zo groot dat ze de goden te lijf wilden. Het verhaal dat Homeros over Efialtes en Otos⁶⁶ vertelt, gaat eigenlijk over hén: ze probeerden de hemel in te klimmen om de goden te belagen. Zeus

C en de andere goden overlegden wat ze met hen aan moesten, maar ze wisten het niet. Hen doden, hun soort met de bliksem wegvagen, zoals bij de Giganten was gebeurd, dat kon nu eenmaal niet—dan zouden meteen ook alle lofprijzingen en eerbewijzen van de mensen voor de goden worden weggevaagd. Maar het gedonder moest wel afgelopen zijn!

Uiteindelijk wist Zeus iets te bedenken. “Ik geloof,” zei hij, “dat ik een middel heb waardoor de mensen kunnen voortbestaan, maar ze zover verzwakken dat aan hun opstandigheid een eind D komt. Ik zal ze voorlopig stuk voor stuk in tweeën snijden. Dat maakt hen zwakker en tegelijk hebben wij er voordeel van, omdat zo het aantal mensen toeneemt. Ze zullen op twee benen rechtop moeten gaan lopen. Voelen ze zich dan nog geroepen om in opstand te komen en weigeren ze zich koest te houden, dan zal ik ze wéér een keer in tweeën snijden. Dan moeten ze op één been gaan lopen, net als op het Hinkelfeest⁶⁷.”

E Na deze woorden sneed hij de mensen in tweeën, zoals je sorben doorsnijdt voor je ze gaat drogen of zoals je eieren met een draadje doorsnijdt. Steeds als hij een mens doormidden had gesneden, liet hij Apollo het ene gezicht, net als de halve hals, in de richting van het snijvlak draaien. Hij hoopte dat de mensen zich door het zien van de snee evenwichtiger zouden gedragen. Hij liet Apollo de verdere sporen wegwerken. Die keerde hun gezicht om

en trok van alle kanten de huid samen over wat nu de buik heet. Net zoals een geldbuidel met een koordje wordt dichtgedaan, bond Apollo het vel op één plaats samen, midden op de buik, we noemen die plaats de navel. Alle overgebleven plooiën streek hij 191A glad en de borstkas bewerkte hij met het soort gereedschap dat schoenmakers gebruiken om, wanneer het leer op de leest is gespannen, plooiën glad te strijken. Een paar huidplooiën op de buik, dat wil zeggen bij de navel⁶⁸, liet hij over, als herinnering aan wat de mensen vroeger was overkomen.

Nadat onze oervorm in tweeën was gesneden, verlangde elke helft naar zijn wederhelft en zocht die op. Ze sloegen de armen om elkaar heen, grepen elkaar vast, vol van verlangen weer ineens te groeien. Zo stierven ze van honger en algehele verwaarlozing, B want ze wilden zonder de ander niets doen. Wanneer een van de helften stierf en de andere overbleef, ging die overgebleven helft op zoek naar een andere helft waaraan hij zich ook weer vastgreep. Of die helft nu van een vrouwelijk geheel—wat we nu een vrouw noemen—dan wel van een mannelijk geheel afkomstig was, maakte niet uit. Op die manier zouden zij te gronde gaan.

Zeus kreeg medelijden en kwam met een andere oplossing: hij verplaatste hun schaamdelen naar voren. Tot dan toe hadden ze die namelijk van achteren gehad. Net als bij de krekels⁶⁹ was er daarom geen voortplanting en verwekking door middel van gemeenschap, maar door het zaad op de grond te storten. Hij verplaatste hun schaamdelen dus naar voren, en zo bewerkte hij dat er C voor de conceptie gemeenschap van een man met een vrouw moet zijn geweest. Waarom? Omdat hij wilde dat een omstrengeling waarbij een man een vrouw trof tot conceptie, het verwekken van nageslacht zou leiden. Terwijl wanneer een man een man trof, hun omgang toch in elk geval bevredigend was. Zo zouden ze de rust vinden om aan het werk te gaan en te zorgen dat ze bleven leven.

D Zo lang geleden is dus onze liefde voor andere mensen ontstaan. Die liefde geeft ons onze oorspronkelijke gedaante terug: ze pro-

beert twee helften te verenigen en zo het menselijk tekort te helen.

Ieder van ons past dus precies op iemand⁷⁰, omdat we als een tarbot⁷¹ doormidden zijn gesneden. Zo is iedereen altijd naar de bijpassende helft op zoek. De mannen die uit de gemeenschappelijke sekse (destijds androgyn genoemd) zijn gesneden, verlangen naar vrouwen, en bij hen vind je dan ook de meeste echtbrekers. Terwijl de vrouwen die uit deze sekse zijn gesneden, naar mannen verlangen, en je bij hen de meeste echtbreeksters vindt. Maar vrouwen die uit het oude vrouwelijke geslacht zijn gesneden, malen in het geheel niet om mannen. Ze voelen zich juist tot vrouwen aangetrokken. Bij hen vind je de lesbiennes.⁷²

Alle mannen die uit het oude mannelijk geslacht gesneden zijn, zitten andere mannen achterna. Zolang ze jongens zijn, verlangen ze—als stukjes van de oerman—naar mannen. Ze vinden het heerlijk naast een man te liggen en door een man omhelsd te worden.

92A Dit zijn de beste jongens en knapen, met hun door en door mannelijke aard. Bepaalde lieden beweren dat ze schaamteloos zijn, wat een leugen! Ze worden niet door schaamteloosheid gedreven, maar door moed, wilskracht, mannelijkheid. En deze eigenschappen trekken hen ook in een ander aan. Wil je een overtuigend bewijs? Nou, alleen uit zulke jongens groeien politici die echte mannen zijn.

B Wanneer ze zelf eenmaal man geworden zijn, gaan ze van knapen houden. Van nature voelen ze niet voor trouwen en kinderen krijgen. Maar ze worden er door de moraal toe gedwongen. Zij hebben er zelf genoeg aan ongetrouwd, als mannen onder elkaar te leven. Wie van deze sekse afstamt, is in elk geval een man die van jongens houdt dan wel een jongen die van mannen houdt. Altijd worden ze door geslachtsgenoten aangetrokken.

C Wanneer je nu—als je van jongens houdt, of wie je ook bent—de helft tegenkomt die precies past, dan word je helemaal overweldigd door aanhankelijkheid, verwantschap en liefde. Ze willen dan, zoals dat heet, nooit meer zonder de ander verder. Deze mensen blijven hun hele leven bij elkaar, terwijl ze niet kunnen zeggen

wat ze nu eigenlijk van elkaar verwachten. Want niemand zal denken dat het de sex is, dat ze dáárom zo vreselijk gretig elkaars gezelschap verkiezen. Nee, kennelijk hebben hun zielen een ander verlangen. Een verlangen dat je niet kunt benoemen, maar waar-
D naar je moet raden en gissen.

Zelfs al zou Hefaistos met zijn werktuigen verschijnen als ze bij elkaar lagen en de vraag stellen: “Mensen, wat verwachten jullie toch van elkaar?”, zouden ze daar geen antwoord op kunnen geven. Hij zou hun dan verder vragen: “Is jullie grote wens niet om zo dicht mogelijk bij elkaar te zijn, zodat jullie dag en nacht niet hoeven te scheiden? Mocht dit inderdaad jullie wens zijn, dan wil
E ik jullie wel samensmelten en samensmeden. Zo kunnen jullie met z’n tweeën één zijn, en zolang jullie leven als één persoon gemeenschappelijk bestaan. En na jullie overlijden zouden jullie daar in de Hades, vanwege jullie gemeenschappelijke dood, weer één in plaats van twee zijn. Denk er eens over of jullie dit willen en deze toestand jullie zou bevallen.”

We weten best dat niemand aan wie dit voorstel werd gedaan het van de hand zou wijzen of met een andere wens aan zou komen. Iedereen zou regelrecht denken een voorstel te hebben gekregen dat een lang gekoesterd verlangen vervulde: je zo te verenigen, te versmelten met de geliefde dat twee mensen één worden. De achtergrond van dit verlangen is dat het beantwoordt aan onze oorspronkelijke aard, toen wij ongedeeld waren. Dat
193A streven, dat najagen van die ongedeeldheid, noemen we liefde.

Vroeger waren we één, zoals ik al zei, maar vanwege onze zonden hebben de goden ons uiteengedreven, net zoals de Spartanen met de Arkadiërs deden.⁷³ Als we ons niet behoorlijk gedragen jegens de goden, valt dus te vrezen dat we nóg een keer gekliefd worden. Dan lopen we rond als die en profil op grafzuilen afgebeelde figuren, met van die middendoor gezaagde neuzen, en zijn we stukjes van een puzzel geworden.⁷⁴

B Daarom moet iedereen iedereen aansporen de goden met respect te bejegenen. Dan blijft dit ons bespaard en krijgen we juist

wat we willen met Eros als onze leidsman en aanvoerder. Laat niemand hem tegenwerken! En je werkt hem tegen door je bij de goden gehaat te maken. Want als we vriendschap met God sluiten en ons met hem verzoenen, dan zullen wij de geliefde tegenkomen die precies bij ons past. En dat is vandaag de dag maar voor weinigen weggelegd.

C Nee, Eryximachos, je moet me niet in de rede vallen en van mijn betoog een lolletje maken door te doen of ik het over Pausanias en Agathon heb. Misschien horen zij wel tot de gelukkigen en stammen ze allebei van de oorspronkelijke mannen af. Maar ik heb het over alle mannen en vrouwen: het zal ons mensen pas goed gaan wanneer onze liefde volmaakt is en iedereen de bij hem passende geliefde terugvindt, waardoor we naar onze oerstaat terugkeren. Ervan uitgaande dat dit het ideaal is, moet het hoogst haalbare in de huidige omstandigheden het benaderen van dit ideaal zijn: een geliefde vinden die net zo denkt als wij.

D Met recht zingen wij dus de lof van Eros, de god die hiervoor zorgt. Wij danken in dit bestaan heel veel aan hem, omdat hij ons voert naar wat ons verwant is. Bovendien biedt hij de grootste hoop voor het latere leven: namelijk dat hij ons, wanneer wij de goden met respect bejegenen, onze oervorm zal teruggeven en ons tot onze vreugde en ons geluk zal genezen.

Dat was wat ik over Eros wilde zeggen,' besloot hij. 'Een invalshoek die nogal van de jouwe afwijkt, Eryximachos! Ik vroeg je al er geen lolletje van te maken. Dan kunnen wij tenminste luisteren naar wat alle overigen te zeggen hebben, de overige twee liever gezegd, want alleen Agathon en Sokrates zijn nog over.'

E 'Ik zal doen wat je vraagt,' beloofde Eryximachos, 'ook al omdat ik van je toespraak heb genoten. Als ik niet uit ervaring wist hoe goed Sokrates en Agathon van liefdeszaken op de hoogte zijn, zou ik hevig vrezen dat ze na alles wat er is gezegd, na al die benaderingswijzen om woorden verlegen zaten, maar nu heb ik daar wel vertrouwen in.'

194A Sokrates merkte toen op: 'Jij had het mooi voor elkaar, Eryxima-